

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

25 MARS 1952.

PROPOSITION DE LOI

visant à modifier la législation relative à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans l'état actuel de notre législation, il n'est fait nulle distinction entre le ménage dont mari et épouse sont salariés et le ménage dont seul le mari est assujetti à la législation sur la Sécurité Sociale.

Dans le premier cas, mari et femme consentent à ce que la retenue de sécurité sociale soit opérée sur leurs rémunérations, retenue à laquelle s'ajoute la cotisation patronale.

Dans le second cas, seul le mari (et son employeur) cotisent à la sécurité sociale.

Il n'est pas équitable, selon nous, de placer exactement sur le même pied, les deux ménages.

Dès l'instant où un salarié (ou salariée) est assujetti à la législation sur la sécurité sociale, il s'établit entre lui et le fonds de sécurité sociale, ce qu'il est convenu d'appeler un « contrat social », dont les clauses doivent être respectées.

Si l'épouse d'un salarié réunit, elle-même, les conditions requises par la loi, il n'est pas équitable de lui refuser le bénéfice du complément de pension de vieillesse, qui constitue, en quelque sorte, la contre-valeur des sacrifices consentis par elle et son employeur.

Aussi, estimons-nous qu'elle doit pouvoir bénéficier du complément de pension de vieillesse, ce dernier étant octroyé en application du contrat de sécurité sociale. Le fait que son mari réunit, lui aussi, les conditions exigées par la législation ne constitue pas une raison suffisante pour refuser à l'épouse ce qui constitue, selon nous, un droit incontestable.

Sans doute, dans ce cas, le mari ne pourrait-il prétendre au complément de pension de vieillesse, au taux de ménage. C'est le bon sens même.

C'est pourquoi nous proposons que dans le cas où mari et épouse réunissent tous deux les conditions exigées par la loi pour l'octroi du complément de pension de vieillesse,

25 MAART 1952.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wetgeving betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

In de huidige stand van onze wetgeving wordt geen enkel onderscheid gemaakt tussen het gezin waar man en vrouw loontrekkenden zijn en het gezin waar de man onder de wetgeving betreffende de maatschappelijke zekerheid valt.

In het eerste geval stemmen man en vrouw er in toe dat de afhouding voor de maatschappelijke zekerheid op hun bezoldigingen wordt gedaan, afhouding waarbij de werkgeversbijdrage wordt gevoegd.

In het tweede geval betaalt alleen de man (en zijn werkgever) een bijdrage voor de maatschappelijke zekerheid.

Het is onzes inziens niet billijk dat die twee gezinnen juist op dezelfde voet worden geplaatst.

Zodra een loontrekkende (man of vrouw) onderworpen is aan de wetgeving betreffende de maatschappelijke zekerheid, bestaat er tussen hem en het fonds van maatschappelijke zekerheid een zgn. « maatschappelijk contract », waarvan de bepalingen moeten in acht genomen worden.

Indien de echtgenote van een loontrekkende zelf de door de wet bepaalde voorwaarden vervult, dan is het niet billijk haar het voordeel te ontfangen van een aanvullend ouderdomspensioen dat, in zekere zin, de tegenwaarde uitmaakt van de offers die door haar en door haar wetgever werden gebracht.

Wij menen derhalve dat zij het voordeel moet genieten van het aanvullend ouderdomspensioen, vermits dit wordt verleend bij toepassing van het contract van maatschappelijke zekerheid. Het feit dat haar man eveneens de door de wetgeving bepaalde voorwaarden vervult is geen voldoende reden om aan de echtgenote een recht te weigeren dat onzes inziens onbetwistbaar is.

Weliswaar mag de man, in dat geval, geen aanspraak maken op het aanvullend ouderdomspensioen voor een gezin. Dat spreekt vanzelf.

Daarom stellen wij voor, ingeval man en vrouw beiden voldoen aan de voorwaarden die door de wet gesteld zijn voor de toekenning van het aanvullend ouderdomspensioen,

G.

il soit octroyé à chacun le complément de pension de vieillesse au taux de célibataire.

Pour mieux illustrer notre pensée, recourons à un exemple concret :

Le mari est né en 1885; l'épouse est née en 1886; le mari recevrait à titre de complément de pension de vieillesse, 13.300 francs; l'épouse recevrait 13.400 francs, soit au total 26.700 francs, auxquels s'ajouteraient 4.600 francs de majoration gratuite. Ce ménage pourrait donc prétendre à une « pension » annuelle de 31.300 francs. Sous le régime actuel, ce ménage a droit à 19.500 francs de complément de pension de vieillesse, plus 4.600 francs de majoration gratuite soit, au total, à 24.100 francs, que l'épouse soit salariée ou non, qu'elle ait versé ou non.

On observera que nous ne proposons pas de modifier le taux de la majoration gratuite parce que celle-ci est accordée gratuitement par l'Etat et ne résulte donc pas de l'exécution du « contrat social » dont nous traitons plus haut.

On objectera peut-être que l'épouse d'un salarié qui est ménagère, joue au foyer un rôle social important. Loin de nous la pensée de contester ce fait. Mais nous sera-t-il permis de faire remarquer que si l'épouse ménagère a effectué les versements minima inscrits dans la loi, elle pourra obtenir, si son mari décède avant elle, outre le complément de pension de survie, la majoration gratuite tandis que si elle n'a pas versé elle ne pourra obtenir que le seul complément de pension de survie augmenté de la petite majoration de rente de veuve ?

C'est en vain, pensons-nous, qu'on pourrait valablement prétendre que notre proposition constitue une atteinte aux lois de la solidarité. Celle-ci n'implique pas et ne peut impliquer qu'il faille spolier la femme salariée d'un droit qui nous paraît indiscutable : le droit à la contre-valeur des sacrifices qu'elle s'est imposée en tant qu'assujettie à la sécurité sociale.

Nous nous permettons de soumettre ces considérations à l'appréciation de nos collègues du Parlement, avec l'espoir qu'ils en admettront le bien-fondé.

aan ieder van hen het voor de ongehuwden geldende bedrag van het aanvullend ouderdomspensioen te verlenen.

Om onze gedachte te verduidelijken, geven wij hieronder een concreet voorbeeld :

De man is geboren in 1885; de vrouw is geboren in 1886. De man zou als aanvullend ouderdomspensioen 13.300 frank ontvangen; de vrouw zou 13.400 frank trekken, t.t.z. samen 26.700 frank, waarbij 4.600 frank kosteloze toeslag dienen gevoegd. Dit gezin zou dus aanspraak kunnen maken op een jaarlijks « pensioen » van 31.300 frank. Volgens het huidige stelsel heeft dit gezin recht op een aanvullend ouderdomspensioen van 19.500 frank, plus 4.600 frank kosteloze toeslag, t.t.z. in het geheel 24.000 frank, om het even of de vrouw loontrekkend is of niet, en of ze gestort heeft of niet.

Hierbij weze opgemerkt dat wij niet voorstellen het bedrag van de kosteloze toeslag te verhogen, daar deze door de Staat kosteloos wordt verleend, en dus niet voortvloeit uit de uitvoering van het « maatschappelijk contract » waarover wij hierboven handelden.

Wellicht zal iemand opwerpen dat de vrouw van een loontrekkende, die het huishouden waarneemt, in het gezin een voorname maatschappelijke rol vervult. Verre van ons zulks te betwisten. Maar het weze ons geoorloofd te doen opmerken dat de vrouw-huishoudster, die de in de wet opgenomen minimum-stortingen heeft gedaan, indien haar man vóór haar overlijdt, buiten het aanvullend overlevingspensioen de kosteloze toeslag kan bekomen, terwijl indien zij niet gestort heeft, alleen het aanvullend overlevingspensioen kan bekomen, verhoogd met de geringe weduwenrentetoeslag.

Men zou, onzes inziens, tevergeefs aanvoeren dat ons voorstel inbreuk maakt op de wetten van de solidariteit. Het onderstelt niet, en mag trouwens niet onderstellen, dat men de loontrekkende vrouw mag beroven van een recht dat ons onbetwistbaar toeschijnt : het recht op de tegenwaarde van de opofferingen die zij zich heeft getroost wegens het feit dat zij onderworpen was aan de maatschappelijke zekerheid.

Wij zijn zo vrij deze beschouwingen ter beoordeling voor te leggen aan onze collega's in het Parlement, in de hoop dat zij de gegrondheid er van zullen erkennen.

A. FONTAINE-BORGUET.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

L'article 31 de l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 coordonnant les lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré est remplacé par la disposition suivante :

En cas d'existence de deux conjoints réunissant l'un et l'autre les conditions requises pour l'octroi du complément de pension de vieillesse, le montant dudit complément est accordé ou ramené pour chacun d'eux, au taux prévu pour un bénéficiaire célibataire, sans préjudice à l'application de l'article 4 de l'Arrêté du Régent du 14 septembre 1946, pris en exécution des lois coordonnées par l'Arrêté du

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Artikel 31 van het besluit van de Regent van 12 September 1946, tot samenordening van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, wordt vervangen door volgende bepaling :

Ingeval beide echtgenoten in leven zijn, en wanneer zij beiden de voorwaarden vervullen die vereist zijn voor de toekenning van het aanvullend ouderdomspensioen, wordt het bedrag daarvan toegekend of, voor ieder van hen, verminderd tot het bedrag vastgesteld voor een ongehuwd rechthebbende, onverminderd de toepassing van artikel 4 van het besluit van de Regent van 14 September 1946, ge-

Régent du 12 septembre 1946, si l'épouse en sa qualité d'employée, obtient avant l'âge de 65 ans, le complément de pension de vieillesse.

19 mars 1952.

nomen ter voldoening aan de wetten samengeordend door het besluit van de Regent van 12 September 1946, indien de echtgenote, als bediende, vóór de leeftijd van 65 jaar het aanvullend ouderdomspensioen verkrijgt.

19 Maart 1952.

Alex FONTAINE-BORGUET,
R. DIEUDONNE,
Germaine COPEE-GERBINET,
M. GROESSER-SCROYENS,
R. HIGUET.
